מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לחזור על נושאי לשון מרכזיים מהתחנות השונות: ניבים, חלקי דיבור ובניינים
- לתרגל זיהוי מילים נרדפות ומנוגדות ושימוש נכון בשפה
- להתכונן לאתגר המסכם ולקבל את חותמת הדרקון

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת ניבים

1. א – לחשוב הרבה על משהו
2. א – גרם לי לרצות לעשות משהו
3. א – התבלבל הכל
4. א – הוא שבר את הראש על התרגיל הקשה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – שם עצם מתאר אדם, חיה, דבר או מקום
2. נכון – זו הגדרת הניב
3. נכון – נכון, כמו 'שמח' ו'עליז'
4. לא נכון – בניין הוא צורת בניית הפועל, לא שם תואר

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. פועל
2. תואר
3. יותר
4. עצוב
5. נאה

חלק ד' – התאימו ניב למשמעותו

1. 1 – ד (לחשוב הרבה)
2. 2 – א (גרם לי לרצות)
3. 3 – ב (הצליח בלי בעיות)
4. 4 – ה (התאמץ מעבר ליכולת)
5. 5 – ג (התקשה מאוד)

חלק ה' – סדרו את השלבים לזיהוי בניין של פועל

1. מצאו את שורש הפועל
2. בדקו את מספר האותיות בשורש
3. שימו לב לתנועות ולצורת הפועל
4. השוו לדוגמאות מוכרות של בניינים
5. קבעו לאיזה בניין שייך הפועל

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק שהתלמיד השתמש נכון בניב ובמשמעותו, ושהמשפט הגיוני
2. יש לבדוק זיהוי נכון של שני בניינים והסבר ברור להבדל

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ניב נכון עם הסבר מתאים
- זיהוי נכון של מילה נרדפת ומנוגדת
- הבנה שהבדל בין תיאור דבר לפעולה

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את הדף לקבוצות לפי תחנה כדי לחזק נושאים חלשים
- מומלץ לעבור על הניבים בעל פה לפני מילוי הדף
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על השאלות המסומנות כקשות

דף תרגול: האתגר המסכם – הדרקון של השפה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

זהו דף תרגול לקראת האתגר המסכם במסע הלשון. בדף מופיעות שאלות על הנושאים שלמדתם בתחנות השונות – ניבים, חלקי דיבור, בניינים ועוד.

1 חלק א׳ – הבנת ניבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הכוונה בניב 'לשבור את הראש'?

א) לחשוב הרבה על משהו ב) לרוץ מהר ג) לישון טוב ד) לכעוס על מישהו

2. מה הכוונה בניב 'עשה לי חשק'?

א) גרם לי לרצות לעשות משהו ב) הפחיד אותי ג) הכעיס אותי ד) עזר לי בעבודה

3. מהו ניב הפוך במשמעות ל'הלך כשורה'?

א) התבלבל הכל ב) הצליח מאוד ג) היה קל מאוד ד) שמח מאוד

4. באיזה משפט נעשה שימוש נכון בניב?

א) הוא שבר את הראש על התרגיל הקשה ב) הוא שבר את הכיסא על התרגיל

ג) הוא שבר חלון על התרגיל ד) הוא שבר רגל על התרגיל

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם עצם הוא מילה שמתארת פעולה	☐	☐
2	ניב הוא צירוף מילים עם משמעות מיוחדת שאינה מילולית	☐	☐
3	מילים נרדפות הן מילים בעלות משמעות דומה	☐	☐
4	בניין הוא סוג של שם תואר	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה 'רץ' שייכת לחלק הדיבור הנקרא _____

2. המילה 'גדול' היא דוגמה לשם _____

3. הניב 'לקפוץ מעל הפופיק' פירושו להתאמץ _____ מהיכולת

4. המילה ההפוכה למילה 'שמח' היא _____

5. המילה הנרדפת למילה 'יפה' יכולה להיות _____

4 חלק ד' – התאימו ניב למשמעותו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לשבור את הראש	____	**א.** גרם לי לרצות
2. עשה לי חשק	____	**ב.** הצליח בלי בעיות
3. הלך כשורה	____	**ג.** התקשה מאוד
4. קפץ מעל הפופיק	____	**ד.** לחשוב הרבה
5. שבר שיניים	____	**ה.** התאמץ מעבר ליכולת

5 חלק ה' – סדרו את השלבים לזיהוי בניין של פועל

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בדקו את מספר האותיות בשורש
☐	השוו לדוגמאות מוכרות של בניינים
☐	קבעו לאיזה בניין שייך הפועל
☐	שימו לב לתנועות ולצורת הפועל
☐	מצאו את שורש הפועל

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים, בכל משפט השתמשו בניב אחר שלמדתם במסע הלשון

2. בחרו פועל אחד וכתבו אותו בשני בניינים שונים, והסבירו את ההבדל במשמעות

כרטיס יציאה

כתבו ניב אחד ואת משמעותו

כתבו דוגמה למילה נרדפת ולמילה מנוגדת

מהו ההבדל בין שם עצם לשם תואר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀